

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábes petít
soronkint 5 kr-fával
számítottak.

A miniszterelnök és a közigazgatás.

Debrecen, márczius 28.

Bánffy bárónak az appropriációs vita során tartott beszéde éllel és ügyességgel oly érzékenyen sujtotta az ellenzéket, hogy a józan ítéletre képes lapok nem győzték eléggé dicsérni a miniszterelnököt mint debattert, mint szónokot. Furesa eset! Ez az anynyira félreismert és oly soká lenézett államférfi rövid idő alatt beletanult a parlamenti beszédek mesterségébe, hogy olykor már szónoki fordulatairól, vitakozó ötleteiről hallunk, olvasunk őszinte igaz dicséreteket. De ez nála nem a fő. A szónoklás nem czélja. Bánffy Dezső sohse vágyott, most se vágyik a politikai szép szóolesó babérai után. Mint eszközzel azonban ma már úgy bánik vele, hogy ember legyen a talpán a kit röglönözve is le nem győz.... Utolsó beszédének debatter hatása alatt sokan megfedekeztek egy hatalmas tettről, melynek bejelentése e nagysikerű nyilatkozatban foglaltatik.

Mi tehát nem mint szónokot, hanem tisztán mint a tett emberét akarjuk bemutatni Bánffy Dezső bárót. Bejelentette a közigazgatás reformját mint a kormány legközelebbi teendőinek egyikét. Kilátásba helyezte, hogy

megesinálja. A mit pedig eddig elé „kilátásba helyezett“ (mert igérni nem igen szokott), azt sorra beváltotta. (Sőt rendszeren sokkal többet tesz, mint a menynyiről előzetesen beszél.) Ellehünk tehát készülve, hogy Bánffy megreformálja a magyar közigazgatást, hogy elvégzi azt a herkulési munkát, melyre még három évvel ezelőtt nemcsak őt, a „gyöngét“, az „átmenetit“, de bármilyen pártközi titánt se tartott volna képesnek senki.

A közigazgatási reform, ugyszólván kupolája lesz a magyar nemzetállam épületének. A nagy mű csak e munka által kerül tető alá. A mit eddig alkottunk, arról bizony hiányzik a fődél. Meg van alkotmányos sziklafundamentum, állanak az erős falak, megvan ablak, ajtó friss levegő és világoosság mindenünnen be tud hatolni, de hidegnek, esőnek, hónak — sajnos — még szabad a bejárás, mert az épület mindedig nyitva áll, mert nincs betetőzve.

A törvényhozás legszebb, legkorszakosabb művei sok helyütt csak a félmunka hatásával bírhatunk, ha nincs megfelelő közigazgatás, ha gyatrák megbizhatatlanok a végrehajtó hatalom alsóbb foku organumai.

A nemzeti kérdés megoldása sok tekintetben jámbor óhajtas

maradhat mindaddig, amig az egész adminisztráció utolsó közege is nem szolgálja tisztán és kizárólagosan a magyar állam eszméjét.

A művelt középosztály hivataloskodó tizezreinek létkérdése sem oldható meg a közigazgatási apparátus oly újjászervezése nélkül, mely a tisztviselői karnak az egész vonalon nem biztosítja a tisztességes megélhetést és a szolgálati pragmatikát.

Az agrárszociális bajok leg-hathatósabb orvossága ismét csak a közigazgatási reform.

A mit vezérlő államférfiaink mostanáig legfőlebb óhajtvá segitettek, vagy (kedvezőbb esetekben) sejtve óhajtottak, azt Bánffy Dezső — bizva bizunk benne — meg fogja valósítani. Nála az ígéretnek még oly szerény formája is már cselekedet, mert csak akkor ígér, ha teljesülésre vezető út már sima és biztos. Bátran állit-hatjuk, hogy a közigazgatási reform keresztülvitelére ma csak ő képes. Csak ő neki van ereje, vasakarata és — a mi fő — gyakorlati érzéke e munkára.

A Bánffy-korszakot az utókor előtt a nemzet és korona teljes összhangzásba hozatala és az országos közigazgatás egységes szervezése fogja mindenek fölött jellemezni. E két nagy tettért a

TÁRCZA.

Asszony-szerelem.

Irta: Szini Péter.

Igazán, hogy csak bajára vette el Kérész Mózes azt az asszonyt! Mióta oda-került a házához, vége lett a nyugalmanak, házi csendességének.

Meg is mondta azt Csók Erzsók mindjárt, mihelyt meghallotta az alig hihető hirt, hogy ha még nem főtt a feje a gondtól, bosszuságtól Kérész uramnak, majd nyelhet belőle eleget mindjárt, csak Veres Rébék kerüljön a portájára.

Kérész Mózes azonban csökönyös természet volt. Keveset adott a falu beszédére, még kevesebbet Csók Erzsókéra. Rokona volt ez a jó özvegy s tudta, hogy vágyakozik a két árvája mellé gondviselőnek.

Azután meg kit ne tudott volna elcsabítani az a Rébék?! Sohasem vette észre Kérész, pedig gyakran benézett hozzájuk, mióta az első felesége megboldogult, hogy nyelvedett volna a leány. Olyan volt, mint az ártatlan bárány. — Irult-pirult a kötekedő szóra s a világot sem lehetett volna szavát venni.

Tejben-uszó arca, tetszetős karcu termete, merengő éjszemei rabságba is verték a gazdag molnárt. Ugy elszerezme-

sült a jó ember, hogy még a vizimalmával sem törődött.

Ej és nap ott szeretett volna lenni, Rébék közelében, hogy melengethesse hervadozó szívét szeme lángoló tekinteténél.

— Az Isten is nekem rendelte! — mondá többször. — Miért ne venném el? Anyja lesz a két árvának, gondviselőm nekem. Csak ő potolhatja megürült helyét a szegény Lidinek. Nem házsártoskodó, nem nyelves; boldog lehetek vele.

Ezután többször lehetett látni Kérész Mózeset Veres János udvarán. Kedvel ment oda mindig. Megbecsülte ott mindenki. Veres János bírósíelt ember volt, jártas a törvénytudományokban. Ugy el tudta tartani szóval a molnárt, hogy ez néha csak éjfél után gondolt a hazamenetelre.

Emlékezem rá, mintha tegnap történt volna, milyen fényes lakodalom volt Veres János házában.

Kemény hideg tél volt már. A Tisza vastag jégkéreggel volt bevonva, melyen könnyű szerrel lehetett a tulparton levő Apátiba átgyalogolni. A vizimalom beszűntette munkásságát. Nem győzték kivagdálni a jég közül a nagy kereket.

Kérész Mózes odahagyta a Tiszát s beköltözött szép kis házába, mely első feleségétől maradt reá. Itt alapította meg másodszer a családi tűzhelyet.

— Nem bánom, ha nem szeretsz is olyan nagyon engem, mint kellene! — mondá az új asszonynak, midőn behurczolkodtak. — Csak a két árvának légy anya helyett anyja. Viselj gondot rájuk, ne mondhassa a falu: kapott Kérész Mózes feleséget, de a gyermekek nem kaptak anyát. Nagyon fájna nekem, ha ilyeneket hallanék a faluban!

— Sohse tartson attól! — felelt vissza Rébék. — Anyja leszek a két gyermekének s gondviselője kelmednek. Dobjárám a követ, ha bünösnek talál.

Hiszen hát az ellen nem is lehetett panasz! A két árva bizony nem panaszkodhatott a szép mostohára. Ugy szerette őket (legalább mutatta), hogy az édes anyjuk sem különbül. A faluban egy család gyermeke sem járt oly esinosan, tisztára mosott ruhában, mint a Kérész-árvák.

Aldotta Kérész Mózes még a perczet is, mikor lelépett udvaráról, hogy Rébékét feleségül kérje.

— Lám, a gonosz Csók Erzsók!... Most már kitünik, hogy csak az irigység beszélt belőle. Ő szeretett volna uraskodni a szép portán!... De ilyen a falusi nép! Irigyl, ha boldogul valamelyik. Kigyót, békát kiált reá.

De meg is becsülte Mózes uram az ő szép kis menyecskejét. Minden kívánsága parancs volt előtte. Telt is neki

jövendőbeli nemzedékek meg fogják neki bocsájtani azt a szörnyű bűnét is, hogy Saint Simont a beszéd hevében amugy jó erdélyiesen szent Simonnak ejtette.

A mai kores-ellenzék, mely az egész vonalon vonaglásokban vergődik, nem tudja neki meg bocsájtani, hogy nyelvbötlásokat követ el. Cogito, ergo sum. Botlik a nyelve, tehát létezik. Még existál a Bánffy-kormány — és ez a főbüne. Apponyi gróf tüzen tartja a vasat. Bejelentette az obstrukciót a közigazgatási reform idejére — ha ezt Bánffy meri megcsinálni. Nos, azt az ellenzék, mely a nemzetállam kiépítésének ilyfoku hátráltatására vállalkozik, az ország közvéleménye végkép elfogja söpörni. A közigazgatási reform pedig nem marad ad calendas graecas, mert Bánffy Dezső nemsokára megcsinálja.

A kőoroszlán.

Válasz a Debreczen „Maradjon a kőoroszlán” című cikkelyére.

Debreczen, márczius 28.

A Debreczen cz. napilap f. hó 26-iki számában *Semperidem* aláírással egy cikkely jelent meg, mely amellet kardoskodik — oldalszurásokot osztogatva a városi tanácsnak — hogy a kollégium előtt nyugvó kőoroszlán maradjon meg mostani helyén, eltérőleg a tanács indítványától, mely azt a honvéd temetőbe javasolja áthelyeztetni.

Semperidem azzal argumentál, hogy kár volna ezt a művészi kivitelű kőoroszlánt kivinni a temetőbe, annyival is inkább, mivel a szobor létesítői is azért mondtak le a szobornak temetőbe való kiviteléről, mert nem akarták azt elrejtteni a félreeső helyen.

Arról nem kívánunk vitatkozni, hogy

milyen művészi becsü a kőoroszlán és épen azért csak annyit jegyzünk meg, hogy az *közönséges mészáló* és még akkor és gyarló kivitelű munka, ha a luczerni szabadságoszobor után van mintázva. Egyébiránt, ha volt *Semperidem* Luczernben láthatta, hogy az a gyönyörű szobor valamivel különb anyagból van alkotva, mint a mi kőoroszlánunk.

Abban is téved *Semperidem*, hogy ezt csak azért állították fel a kollégium előtt, mivel nem akarták a honvédtető félreeső helyére tenni a kőoroszlánt. Vagy talán nem látott még *Semperidem* remek szobrokat félreeső helyeken és azt hiszi, hogy emlékjeleket, szobrokat csak közterekre és piacokra szokás helyezni? Nem! a kegyelet nem mindig a hely szép ségét nézi, hanem azt a darab földet, vagy helyet, hova történelmi nagy események tapadnak.

Végül abban is téved *Semperidem*, hogy a kőoroszlánt azért állították fel az emlékkertben, mivel azt akarták, hogy egyrészt a járókelők gyönyörködjenek ebben a szép szoborműben, másrészt azért, hogy folyton az ifjuság előtt legyen ez a szobor, melynek láttára fennen dobogjon szívük a szabadságért, a nagy eszmékért.

Sajnálatos dolog volna, ha a mi speciál kollégiumi ifjuságunk csak akkor tudna lelkesedni, ha egy kőoroszlánt lát és ebből a *mészáló építményből* tanulna hazafiságot. A mi derék ifjaink lelkébe be van oltva a nagy eszmék szeretete és épen úgy, miként a nemzeti ébredés hajnalán az ősrégi kollégium legnagyobb része fegyvert fogott, hogy a félistenek kibontott zászlója alatt ifjusága virágát vigye a háboru tűzöbe, — s nem kellett lelkesedésének kőoroszlán vagy bármilyen statua, — ugy a mi ifjuságunk sem e pusztán kőoroszlán láttára lépne sorompóba, nem innen merítne lelkesedést, hanem abból az élő hazaszeretetből, mely együtt születik a magyar ifjuval s amelyet a szülők szent szeretete és tanáraiknak szavakban és tettekben nyilvánuló példája eltörölhetetlenül lelkükbe véznek.

Oltár nélkül is lehet imádni az Istent s jaj volna annak az ifjuságnak és annak a hazáának, mely csak a mult dicső tetteit megörökítő képekből és szobrokból merítne lelkesedést a nagy időkben me-

lyekben az erejére és bátorságára szükség van.

Semperidem megrójjá a városi tanácsot, mely a Debreczen fel. szerkesztőjének szerinte igen találó hasonlata szerint a honvédtetőbe viendő kőoroszlán helyébe egy *fogpiszkáló*-nak nevezett szobrot akar állítani. Hogy mennyiben találó ezen hasonlat, azt nem tudom, de annyit bizvást mondhatok, hogy egy kissé sántikál Mert ha nem is olyan sok az a 7500 forint, mely a tanács rendelkezésére áll, mégis annyit megengedhet *Semperidem*, hogy ilyen összegből nemcsak *fogpiszkáló*t lehet építeni, hanem egy tisztességes szabadságoszlopot is lehet emelni, mely bizonyára lesz olyan szép, mint a kőoroszlán, melynek *művészi becsét* mind- eddig senki sem tulajdonított. Egyébiránt a városi tanács nem zárkozik el az elől sem, hogy a kőoroszlán helyére egy pld. 20.000 forintos szabadság szobrot, vagy oszlopot állít, ha a debreczeni társadalom ezen nemes és szent célra megnyitja erszényét s csakis annyiban ohajt egy 7500 forintos szabadságoszlopot állítani, amennyiben nem akarja amugy is megterhelni polgárait még nagyobb pótdóval megterhelni.

Azt mondja *Semperidem*, hogy maradjon ott a kőoroszlán, mert erre a nagy épületektől határolt tere ugy is csak nagy impozáns szobormű volna alkalmas. Talán csak nem gondol *Semperidem* kétemelet magasságu szobrokra, mert ilyet a világvárosok négy-öt emeletes palotásorai között sem lát, de másrészt legyen meggyőződve *Semperidem*, hogy az az 7500 frtba kerülő szabadságoszlop jobban fogja uralni azt a kertet, mint azaz alacsony alapon fekvő oroszlán, mely a közepes bokrok felett is alig magaslik ki.

Egyébiránt a tanács nem ragaszkodott makacsul a 7500 forintnyi bekerülési árhoz és legyen meggyőződve *Semperidem*, hogy a városi tanács nem fogja elbuktatni a szoboremelés eszmejét akkor sem, ha a meglevő összeget valamicskével pótolnia kell is.

Ha *Semperidem*, vagy az, akitől információt kapta, jelen volt volna a tanácsülésen, azt is megtudhatta volna, a Nagy Sándor halom rendbehozatala is szóba került valamint a honvédtető

miből selyem viganóra, bársony ujjásra, kázmir kendőkre, s apró csecsebecsékre.

Az égi angyalok megirigyelhették volna Rébék asszony boldogságát.

Mikor a kikelet meleg szellőjétől felpattant a Tisza kemény jégpáncélja, s a vizimalom nagy kereke lassu méltósággal lapátolgatta fel a gyöngygyé szóródó vizet, Kérész uram ritkán nézett be a faluba. Sok volt az örölni-való. Ejjel-nappal forgott a malom.

Rébék hűségesen kihordta neki az ételt, s elpanaszolt egyet-mást.

— Ugy veszem észre, hogy beteg a Józsi. Ma reggel sem ette meg a buzapogácsát. Megeszmörlött valamitől. Orvoshoz kellene vinni. Isten őrizzen, hogy meghaljon. Reám vetné a falu mindjárt.

— Hát vidd be, édes! Fogadj egy szekeret Kászonyba.

Jó két lova volt a deli termetű Gyuri Nagy Palinak, de még sem haladhattak kellő sebességgel. Mély volt a sár s odaragadt a kerekek agyára, de meg a kocsis maga sem igen igyekezett. Az ő tekintete meg ott veszett a Rébék nyiló orezáján.

— Hogy gügyögteti azt a „pulyát”, hogy szereti!... Hát engem nem szeretnetne?... Lehetetlen, hogy az a vén molnár ugy el tudta volna büvölni, hogy eszébe se jusson a régi!

— Boldog vagy látom! — fordult hátra.

— Hála Istennek, nincs panaszom!... Az uram megbecsül.

— Megbecsült volna téged más is! Hej Rébék! Rébék!

— No! no!... A lovaiddra nézz! ledülünk az árokba.

— Szeretném, ha összeölekezve jutnánk az örök boldogságba.

— Ugyan te Pali!... Van lelked? Nem szánád ezt az ártatlan gyermekket?

— Nem én!.. Miért?... Annak is juttatsz szerelmedből, csak épen én vagyok belőle örökre kizárva.

— Kaphatsz olyat mint én szárat is!...

Nagyon unalmas volt az ut. A szép asszony felette unta magát. Szerette volna ha ki sem indul hazulról, vagy ha más a fuvaros.

Milyen gyenge teremtés is egy nő! Milyen olvadékony szívvél bír, mint tavaszi olvadéskor a jég!... Egy édes visszatekintés a multba, elég, hogy feledtesse vele esküjét...

A beteg gyermek meggyógyult a rendelt orvosságtól, de Rébék asszony elvesztette szive boldogságát.

Nem kívánt fizetést Gyuri Nagy Pali Kérésztől, amiért Kászonyba fuvarozta feleségét. Hiszen el ment volna vele a világ végeig is, csak hogy együtt legyen vele; hallhassa beszédét, nézhesse ésbontó kökényszemeit.

Miért ne nézhesse? Nincs-e joga hozzá?... Előbb volt az övé az a leány, mint Kérészé. Még csak suhancz legény volt, mikor megszerette. Büntesse is meg az Isten Véres Jánost, hogy a gazdaságra nézett.

Hogy el tudta ő ezt sorolni a szép Rébéknek.

— Emlékszel-e?... A Kartalyi Pista lakodalmakor még a vén Beléndek Mihály is rajtunk feledte a tekintetét, hogy együtt táncoltunk. No, ezeket az Isten is egymásnak teremtette! — mondá. De te elfeledtél. Engedtél a mézes szónak. Inkább mentél a gazdag molnárhoz, hol három közt kell megosztani szived szerelmét.

— Milyen füst van amott, nézd csak! — kiáltott fel Rébék.

— Te egyebet beszélsz?... Nem lehet ott nagyobb tűz, mint az én szívémben.

— Siess, az Isten megáldjon!... Tegnap éjjel is rosszat álmodtam! Hátha Gadóczon van a tűz?

— Legyen, nem bánom én!... Égjen meg az egész világ, azt szeretném!

— Tekints az Istenre Pali!...

— Hát nincs egy jó szavad hozzá?...

— Olyan utált lettem?

— Édes Istenem! Mit érnél már a jó szavammal. Hites uram van nekem!

— Nincs az most itt!

— Eredj!... Ha így beszélsz, le-

rendezése is. Erre vonatkozólag azt állítja *Semperidem*, hogy az gondozva volt mindaddig, míg *Poynar Dénes* és a rabkertet bíró kir. ügyészség erre ügyet vetett, de most az árvaságra jutott s nem gondozza senki.

A honvédtemető gondozása ki volt kötve a kir. ügyészséggel kötött szerződésben, tehát a városi tanács gondolt a temetőre, most pedig az árvaházgondnok jelentése szerint szintén gondozva van és *Semperidem* ezt csak azért nem tudja, mert nem vett annyi fáradságot magának, hogy megtekintette volna a szerinte árvaságra jutott temetőt.

Azt mondja *Semperidem*, hogy mikor idegenek jönnek városunkba, csodálattal határos kegyelettel nézik a nyugvó kőroszlánt. Hát kérem alásan a vendég rendszeren udvarias s ha valamely várost eicerone-val megtekint az előtt nem gyalázza le a látottakat. Azt azonban engedje meg *Semperidem*, hogy mivel az udvarias vendégek közt is vannak olyanok, kik az igazságot is kimondják, mi is hallottuk, midőn látogatóink egyike-másika *tulszerénynek* tartotta azt a mészkőből készült kőroszlánt, *tulszerénynek* főleg arra a helyre melyen most nyugszik.

A városi tanács éppen azért akarja elvitetni a kőroszlánt rendeltetésének eredeti helyére s azért óhajt valamelyes díszesebb emlékoszlopot tenni helyébe. A ki érdeklődni fog a honvédsírok vagy a kőroszlánt iránt, az bizonyára nem fogja sajnálni azt a kis fáradságot, melylyel a temetőbe való kijutás kerül.

Az evvel kapcsolatban említett hyperloyalitás felhozásának nincs értelme. A városi tanács épp oly hálás kegyelettel esügg a mult dicső és nagy emlékein, mint *Semperidem*, ki meghunyászkodásról és Isten tudja mi mindenről vádolja a tanácsot azért, mert jóvá akarja tenni a mult egy tévedését, mely a kőroszlánt nem eredeti helyére: a honvédtemetőbe, hanem a kollegium elé helyezte.

Ezzel nem lesz a tanács szentségtörő, hanem egy régi függő kérdést old meg. Hogy azután helyébe 7500 forintos vagy esetleg egy sokkal drágább és sokkal művészebb becsű szabadságoszlopot állít e, ez a társadalomnak bőkezűségétől függ.

Legyen azonban ez a szobor vagy oszlop bár csak 7500 forintba kerülő, legyen meggyőződve cikkelyirő, hogy akkor is lesz olyan *művészi becsű*, mint az a mészkőből faragott s az idő által már megviselt *kőroszlánt*, melyet még azon *könyvek sem tesznek szebbé, melyeket Semperidem hullat felette.*

Koncz Ákos.

A Kereskedelmi Akadémia torna-ügye.*)

Az első kereskedelmi iskolák, melyek csakis egyes lelkes társulatok áldozatkészségéből keletkeztek, egyéb okok mellett a költségek kiméltése tekintetéből sem vetettek kellő súlyt a testi nevelésre. És midőn aztán ezek szervezését az állam szabályozta, szintén megfeledezett arról, hogy az elméleti tárgyak mellett a testgyakorlatot is kellő figyelemben részesítse; mert sem az 1892. sem az 1895. évben kiadott miniszteri rendeletek, melyek különben a kereskedelmi szakoktatást jóval előbbre vitték, föl sem említik a testgyakorlat tanítását; s így megtörtént — a magánintézetekről nem is beszélve, — hogy oly állami intézetekben, melyeknek tornahelyiség állott rendelkezésükre, nem törődtek a kereskedelmi iskolai tanuló ifjúság testi nevelésével, rendszeres testgyakorlással.

Idővel azonban egyes iskola fenntartók fölismerték ezen viszás állapot tarthatatlanságát, különösen olyan növendékek-nél, kiket jövő életpályájuk ugyis zárt helyen való többnyire ülő munkára kényszerít. Felügyelő bizottságunk is a testi nevelés gondozatlanságának hátrányait belátva az 1889. évi szeptember 12-én tartott ülésében az igazgató indítványára úgy intézkedett, hogy: „A torna tanítást a kötelező tárgyak közé fölveszi és ennél fogva a körülményekhez képest heti egy, esetleg két órával a rendes tanórák közé igatja. Ezen határozattal inauguráltatott nálunk a kötelező tornatanítás; fogantatás azonban akadályokban ütközött.

*) A Herkules című folyóirat hosszabb két cikkben ismerteti a debreczeni kereskedelmi akadémia torna ügyét. E két cikket kivonatban ismertetjük.

Régi iskola épületünkben ugyanis sem megfelelő helyiség sem tornaszer nem lévén, az ev. ref. főiskola gondnokságához kellett fordulnunk, hogy a közelben fekvő főiskolai tornatermet engedje át méltányos bér mellett használatra. Lelőtelező előzékenységből tanulóink fejenként 1 frt haszonbért fizetvén — a tanítást még az 1889—90. tanévben Bayer Ferencz dr. igazgató tényleg meg is kezdette.

Időközben új épületünk tervezete kerülvén napirendre, tekintettel a fenti határozatra állandó tornacsarnok építése is tervbe vétetett; az újonnan szervezett két tanári állásra kiirt pályázatban pedig előny biztosított azon folyamodonak, ki középiskolai oklevele mellett tornatanításra is képesített.

Az 1892—93 tanévet már új épületünkben nyithattuk meg; a tornaórákat a rendes órák közé osztottuk be és tanulóink már az iskola saját tornatermében üzhettek a testedző szabad- és rendgyakorlatokat, ha a szertornázást nem is még egészen rendszeresen, mivel tornatermünk felszerelése még csak folyamatban volt. Az 1892—94. tanévi október hó folyamán rendezte vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium Budapesten az első torna-játék — tanfolyamot, melyre Felügyelő Bizottságunk fölküldötte az intézeti tornatanárt, hogy ez irányban is nyerjen kiképezetést. E tanév folyamán torna termünk berendezése teljesen elkészülvén, a nagy szünetidőben az „Országos Tanszerkiállítás“ alatt — melynek főcsoportja éppen intézetünkben volt elhelyezve — a szakfőriak kritikáját is kiállotta. Ugyanezen tanévben érettebb 15—20 tanuló engedélyt nyert, hogy a rendes tanórákon kívül is bejárhasanak a tornaterembe, ha legalább négyen egyszerre akarják a tornatermeket használni.

Tudunkkal nem létezett ifjúsági torna kör, melynek szervezetét irányadóul vehettük volna. Egy éven át gyűjtögettünk tapasztalatokat azon végleges elhatározásra, melynek következményei az első alapszabályok és versenyszabályok. Azóta a körülmények hatása alatt módosítottuk már azokat; és most a próbálgatás nehéz és fáradságos évén szerencsésen átesvén, — egész erőnket az intenzív munkálkodásra fordítjuk. (Vége köv.)

szállók a szekeredről. Most is eléggé gázol már a falu a becsületemben.

— Hát olyan nagyra veszesz egy esókot? ... Jut is, marad is!

Egy esók? ... Milyen szivesen adja azt a szende nő szeretett férjének, a szerelmes imádottjának. De milyen nehéz midőn annak kell adni, a kitől tiltva van!

Elpirul a Rébék, hogy elesattan a esók. Keble vadul hullámszik, s csaknem elájul a szekéren. Mintha minden bokor, minden rög a földről azt kiáltaná felé: „Esküszegő asszony!”

Nagy Pali a esókért fuvarozta Kászonyba Rébékét.

Beléndekné addig lesett, addig vizsgálódott, hogy kifürkészte a titkot.

Felfordult világ lett Kérész uram házában. Ördög lett az angyalból. Rébék megunta a boldogságot. Nem ügyelt a két árvára, hagyta őket bolygani az utedzán tisztátlan ruhában.

Kérész Mózes hasztalan kutatta a fordulat okát. Rövid volt elméje, hogy e titokba behatolhatna.

— Kigyó volt mindig! — mormogá egyszer. Kezdi már kimutatni a foga fehérét. No de teszünk róla. Majd észre tértem őt! ...

Estve volt már, midőn a malomba ment. Sok volt az örölni-való. Belén-

dekné is ott guggolt egy vékányi buza mellett, várva, mikor kerül reá a sor.

— Ni, ni! Mi baja a komának? ... Szentséges Isten! Talán elromlott a malom!

— Hagyja el Julis! ... Ki a soros?

— Sólósné jön még előttem! ... Ejnye ejnye! ... Azt hittem, a Nagy Pali is idejön! ... Nem látta komám?

— Nem én! ... Mit törődöm vele?

— No, akkor csak menjen haza koma! ... Nekem is van egy Istenem, egy lelkem, láttam valamit!

— Ugyan ne beszéljen! ... Nem volt még elég? ... Megettek már bőrröstől.

— Az Isten is úgy segítsen, hogy igen! Tegnap este is együtt beszélgették az akáczfánál.

— Azzal a betyárral?

— Hászen láttam talán?

— Jó, no! ... Elnézek hát haza!

Epen, hogy kilépett a deszkára mely a malomból a partra vezetett ki, szemben vele Nagy Palit látta jönni.

— Jere, jere — kiáltott az indulattól elragadtatott molnár.

Ment is Nagy Pali.

— Mi baja velem? Boecsásson utamra.

— Jer idebb! ... Tudom én már, miért nem kellett neked fizetés, hogy a menyecskét Kászonyba hordoztad.

— Hát ha tudja, annál jobb! ... Beléndekné felállott zsákjáról s tekintett a sötétben alig csillámló vízre.

Mintha a nagy kerek szakadt volna le, oly zuhanást hallott. Rémlátn vizszakapta fejét. Odaszaladt Sólósnéhoz:

— Jöjjön már! Valaki a vízbe esett.

Odamentek az ajtóhoz, de a nagy sötétség megakadályozta látásukban.

A Kérész-árvák ott sirdogálnak az ágyban s zokogó hangon kiáltozzák:

— Édes apám! ... Hol az édesapám?

— Csitt te, hallgassatok! Mindjárt hazajő! — kiált rájuk Rébék.

Órák telnek ismét. Nagy Pali bekiált az ablakon:

— Alszol, Rébék! ... Kelj fel! ... Itthon van az urad! ...

Kinyílik az ajtó s négy ember beemeli a szerencsétlen Kérész Mózes a csuromviz ruhájában.

Nem lesz abból többé élő ember.

A zajra felébrednek a kis árvák. Egybekulesolják kezeiket az ágyban és síró hangon kérdezik Rébékétől:

— Mama, mama! ... Hol az édesapám?

A szegények! Nem tudják, hogy éppen a mama tudná legjobban: miért van ott, a hol van?! ...

A színügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márczius 28.

Debreczen város színügyi bizottsága szombaton délután több fontos tárgyban ülést tartott. Nem akartunk a színügyi bizottság határozata elé vágni, nehogy ezt befolyásoljuk pro akár kontra. A színügyi bizottságnak egyik fontos határozata volt: kimondotta, hogy *Kaposi Józst* mint szubrettet elfogadja, azonban felhívja az igazgatót, hogy a koloratur énekesnői szerepkört töltsse be.

Egyébként a társulat jövő évi szervezéséről szóló jelentést minden megjegyzés nélkül tudomásul vették.

Tagadhatatlan, hogy társulatunk több jóra való erővel rendelkezik, de nagyon jól tenné az igazgató, ha nagyobb figyelemmel tölténé be az egyes szerepköröket. Ugy a férfiak, mint a nők között vannak kezdők, kik most bontogatják szárnyaikat.

Elösmerjük tehetségüket, de a debreczeni színház nem színésziskola, hol kezdőket képezzenek ki más színtársulatok részére. Mert rendszeren, egy-két évi gyakorlat után, mikor azok a kezdők már beválnának, másfelé szerződnek el, másfelé, ahol jobban javadalmazták őket. Most is van erre példa a társulatnál.

Csodálkozunk kell azon is, hogy *Komáromi Mariska*, kinek még kötelezettségei vannak a bérlőközönsséggel szemben, jelenleg Szegeden vendégszerepel s a debreczeni közönség primadonna, illetőleg koloratur énekesnő nélkül van.

Az is fontos kérdés, eleget tud-e *Komjáthy* tenni színügyi bizottság határozatának, szerződhet-e most koloratur énekesnőt. *Kaposit*, ösmerve az ő eddigi működését, mi is csak subbrettenek fogadhatjuk el. Ő sem akar más lenni. A szerződés 19. szakasza különben világosan kötelezi is az igazgatót, hogy négy énekesnőt szerződtesse.

A drámai személyzetet is tökéletesebben kellene szervezni. Kell szerelmes és bonvivant. Tisztelet, becsület *Komjáthy* János személyének és jóra való törekvésének, de mint színész a pathetikus iránynak hódol, annak az iránynak, amelyet már a nyolczvanas évek elején a moderu irányzat váltott föl a magyar színpadokon. Hősszerelmes szerepeket még csak betölti *Komjáthy*, de a modern szerelmes szerepeket rendszeren elejti, még testvérek között sem lehetne őt ilyen szerepekben elfogadni. *Komjáthy* minden egyéni kedvessége és művészi intelligenciája mellett is hasonlóképp szaval és így néha ketten végigszavalják a szindarabot. De *Komjáthy*tól mint igazgatótól nem tagadhatjuk meg az ambíciót és a tiszteletre méltó buzgalmat.

A társulatnál rend és fegyelem van, a darabok összjátéka tulyomóan kielégítő; rendezés dolgában pedig talán egyetlen vidéki társulat sem versenyezhet velük.

A színtársulat személyzete ragaszkodik az igazgató személyéhez, mert igazság szerető, lelkiismeretes ember, aki együtt dolgozik velük és a szorgalomban igyekszik nekik mintaképpül szolgálni.

Bizunk benne, hogy *Komjáthy* keltezőkép értékeli azt a támogatást, amelyben Debreczen város közönsége az ő nemes, becsvágyó igyekezetét részesíti. Ha kevesebbet játszik és többet törődik azzal, hogy a mostani, egyben-másban fogyatékos társulatát kiegészítse, sohasem kívánnánk mi más igazgatót.

A színügyi bizottság üléséről a következő tudósítás számol be:

Délután 3 órakor nyitotta meg *Komlóssy Arthur* elnök az ülést, melyen jelen voltak *Boczkó Sámuel* főkapitány, *Abrahám László* főügyész, *Komlóssy Dezső*, *Szent-Királyi Tivadar*, *Fráter Imre*, *Sesztina Lajos*, *Márk Endre*, *Ronesik Lajos*, *Berger Jenő* és *Szabó Kálmán* jegyző.

Az igazgatónak a társulat jövő évi szervezéséről szóló beadványát olvassák fel.

Ronesik Lajos a szubrette szerepkört két énekesnővel is betöltöttnek látja, de *Kaposit* a koloratur énekesnői szerepkörre alkalmasnak nem találja.

Komlóssy Dezső osztozik a *Ronesik* véleményével.

Az első szezonban négy énekesnője volt a társulatnak, most nincs, a jelenlegi álláspontot nem tartja megfelelőnek a debreczeni műpártoló közönség igényeinek sem annak a pártfogásnak, miben a színházat részesíti.

Márk Endre, *Berger Jenő* felszólalásai után elnök felteszi a kérdést, tudomásul veszik a beterjesztett jelentést, vagy pedig felszólítják igazgatót a koloratur énekesnői szerepkör betöltésére?

A bizottság többségének döntő szavazata után kimondják, hogy a névsort tudomásul veszik ugyan, *Kaposi Józsa* szerződésével egyetemben, de mivel őt a koloratur szerepkör betöltésére alkalmasnak nem találják, felhívják az igazgatót a szerepkör betöltésére amire a szerződés 19. szakasza által különben kötelezve is van.

A színház tűzbiztosításának megújítása tárgyában, tekintettel, hogy az operai előadásokat jövőre megkezdik s a biztosítás megújítása iránt intézkedni kell, kimondták, hogy a bizottság felkéri a tanácsot, hogy a biztosítás megújítása iránt intézkedjék.

Az igazgató kérelmére javasolja a bizottság, hogy az 5000 forintból 3000 forint adassék ki.

Néhány csekélyebb fontosságú indítvány elfogadása után az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Bischitz Dávidné. †

Budapest, márczius 28. *Bischitz Dávidné* ma hosszas betegség után kiszenvedett. A boldogult évtizedeken állott a jótékonyság szolgálatában s működését a korona is kitüntetéssel jutalmazta. Hosszabb idő óta betegeskedett s pár hét előtt már halálhírét is költötték.

Szapáry Géza gróf meghalt.

Budapest, márczius 28. *Szapáry Géza gróf* volt m. kir. főudvarmester, főrendiházi tag meghalt. 1827. szept. 17-én született Pozsonyban; részt vett a szabadság harcban, fogságot is szenvedett. 1861—1867. orsz. képviselő volt; 1868-ban főispán; 1872-ben ismét képviselő s 1873—1883. Fiume kormányzója. Azután m. kir. főudvarmester.

NAPI HIREK.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt 10 órakor tanácsülés volt *Simonffy Imre* kir. tan. polgármester elnökletével, melyen folyó ügyeket intézett el a tanács.

— **Megerősített határozat.** A belügyminiszter a város törvényhatósági bizottságának f. évi január hó 27-kén hozott határozatát, melylyel az államvasutnak igazgatósága részére munkáslakások építése czéljából építendő lakások adómentessége tekintetében kikötött feltétel hatályon kívül helyeztetet.

— **Jóváhagyott alapító oklevelek.** A honvédelmi m. kir. miniszter Debreczen sz. kir. város közönsége által a m. kir. bonvéd hadapród iskoláknál létesített alapítványokról szóló alapító okleveleket jóváhagyta.

— **Gazdászok majálisa.** A majálisok első fecskeje most röpdös szét a városban esinos meghívó alakjában. A debreczeni gazdászok, ezek a rokonszenves, deli ifjak invitálják a város java közönségét az ő majálisukra, amely május 7-én lesz a Dobos pavillonban.

— **Baleset.** Tegnap délelőtt komolyabb baleset történt a Kisuj-utezán. — *Weisz József* kisuj-utezai lakosnál a közelgő izraelita husvétii ünnepekre pászkat sütnék. A pászka készítést gépekkel végzik. *Gotler Lina* 25 éves leány a gépnél volt elfoglalva s mikor egy pászka-tészta a gépbe akart tenni, egy vigyázatlan pillanatban a gép fogas kereke jobb kezét elkapta s felső karjáról a hust darabokban leszakította. A súlyosan sérült leányt eszméletlen állapotban vitték *Rózsa Mór* orvos lakására, a sebet kimosta, összevarrta. A sérült állapota súlyos, de nem komoly kimenetelű.

— **Telefon Budapest és Debreczen között.** A kormány végre eleget akar tenni ama jogos óhajnak, hogy Budapest és az ország keleti részén fekvő nagy kereskedelmi központok között telefont építtessen. Ujabbán a brassói kereskedelmi és iparkamara kérte a kereskedelmi minisztert, hogy Brassót Budapesttel telefon által kösse össze. A miniszter azt válaszolta, hogy legközelebb kiépül már a Budapest, Nagyvárad, Kolozsvár és Brassó közti telefon. Ebben az esetben Debreczent is bekapcsolják ezen vonalba.

— **Fölvétel a honvédevelőintézetekbe.** A magyar katonaiskolák első évfolyamait, a honvédelmi miniszter terveze szerint, a jövő tanév kezdetén nyitják meg. A király az eléje terjesztett szervezeti határozványokat, néhány nappal ezelőtt szentesítette. A honvéd iskolák — e határozványok értelmében — kevés eltéréssel a közös hadsereg katonai nevelő és képző intézetek mintájára lesznek beosztva.

— **Egy kivágott női lakkezipő.** A derengő hajnal meg küzköd az éjszaka durva sötétségével és az alvó város nyugodt, szabályos lélegzetét csak a kétkerekű taligák döcögése zavarja meg. A tavasz enyhe melege még zimankós, nedves hideg alakjában tapad az utcák kövezetére, melyek a különféle hulladékok törmelékétől tarka-barkák. Egy korán kelő álmosan bandukol és magában szítja a sorot, mely őt az édes álom puha karjaiból már kiragadta. Gondolkodik a napi élet küzdelmeinek millió fázisán, midőn érzi, hogy csizmájával egy könnyű tárgyat tovalökött. Kiváncsian lehajol, felemeli és hosszan nézi azt a piczi, graciózus kivágott lakkezipőt. Még meleg és valami mámorítóan fojtó szag csiklandozza az érzékeit. Tapogatja, forgatja jobbra-balra, majd fantáziájával beleképzelte abba a parányi jószágba: a fekete harisnyába bújtatott lábikókat. A harisnya selymesen lágy és sejtelmesen megfeszül a tüzrózsákkal

telehintett s a finom, észbontó kék erecskékel teleszótt lábakon. Elfeledt menten életet, küzdelmet, harezot, kenyeret; és látja, hogy simul indaként a Tulajdonos az O vállaira, ki boldog angyalokról szóló mesét sugdos égő füleibe. . . . Megszűnik a Tulajdonos körül létezni minden; nem veszi észre, hogy a cipő szallagai kioldódnak, meglazulnak, majd leesik és azok a műrecek érintik a csupasz aszfaltot. Nem járja át liliomtestét a borzongás, érzékei megszűntek mozogni, mert hiszen az ő karjaiban a rossz, a kárhozat, a pokol — esillogó menyország. Az ajkak szétváltnak, az ölelő karok lefejtődnek. O már messze jár, de azért a mámoros boldogságtól megérintett szívhurok még mindig rezegnek, a csókok izzó tüze még nem hamvadt el, úgy, hogy a tulajdonos már a hófehér párnákon nyugtatja forró fejcsékéjét, de azért az egyik cipő hiányát nem veszi észre. . . . Almodik édesen ártatlanul (?) . . . Másnap pedig kiadja a rendőrség a riportereknek, hogy: találtatott egy kivágott női lakkecipő a színház előtt. Tulajdonosa átveheti a rendőrségnél. Oh tulajdonos . . . oh, bájos tulajdonos . . .

SZÍNHÁZ.

Leányok a színházban.

Kis levelet hozott a posta a színigazgatónak. Piros a pecsétje, finom a hatása, beh drága, beh drága a kezevonása. A kedves kis levélnek ez volt a tartalma:

Kedves Direktor Bácsi!

Én nagyon hálás vagyok a Direktor Bácsi iránt, mivel megengedte, hogy a Róza névvel elmehessek a színházba.

Azt is tudom, hogy a fiuk iskolájának néha jegyet is ajándékoz a fiuk számára, ingyen. Igen ám, de a mi iskolánknak is van sok jó, de szegény tanulója, kik az 1848. szindarabot akármennyire is szeretnék látni, nem láthatják, mert nincs pénzük. Én már láttam egyszer, de addig kértem és kértem a Róza nénit, hogy még egyszer el is visz. De szegény társnőim! Ők nem láthatják és nem hallhatják sem a Talpra magyart, sem a Kossuth nótát, sem a Busul a lengyelt. Bizony nagy jót tette a Direktor bácsi, ha a mi iskolánkat is részletné olyan jótéteményben, mint a fiukat.

Tudom, hogy holnap hétfőn megint az 1848-at adják. Tehát összetéve apró kezeinket, kérjük szépen a Direktor Bácsit, ő tudja már miért!

Maradtam hálás, tisztelő és szerető kis lány

Rózsika.

Debreczenben, 1898. márcz. 27.

E levélre még valami kőszívű, direktor is meglágyult volna. Meglágyult a mi színigazgatónk is, aki azonnal harmincz jegyet boesátott az igazgatónő rendelkezésére, hogy az ev. ref. felsőbb leányiskola legszorgalmasabb növendékei elmehessenek a színházba, megnézni az 1848-at.

* **A varázsgyűrű** került színpadra szombaton és vasárnap. A varázsgyűrű a legtöbb örömet F. Kállay Lujzának hozta, kit méltán megilletett az a meglepetés, amiben tisztelői a szombat esti előadásán részesítették. Egy gyönyörű virágkosarat kapott, melyhez egy remek aranyóra nyaklánczsal volt mellékelve. Az egyébként hatástalan darabnál jólesett látnunk, a közönség szeretetnyilvánulását, mely nem a megirt szerepeket, hanem a szereplőket tüntette ki tapsaival.

* **Hymen a művész-világban.** A debreczeni színtársulat két fiatal rokonszenves tagja vette fel tegnap Hymen rózsalánczait. Halmy Margit, színtársulatunk tehetséges drámai szendéjét eljegyezte Tanay Frigyes, a színtársulat intelligens s rokon-

szentes tagja. Az eljegyzés a menyasszony Budapesten lakó nagybátyjának, **Mindszenty** Gusztávnak a lakásán ment végbe. Az igaz szerelemből kötött frigyhez számos oldalról fűződnek a szerencsekívánatok.

Nyilatkozat.

Többen figyelmeztettek, hogy a lap f. hó 26 ki számában Komjáthy János színigazgató aláírásával megjelent nyilatkozat egyik passzusában világosan kiérthető vonatkozás van egyik hozzám tartozó egyénre.

Nekem ahhoz semmi közöm, hogy a közönség, színügyi bizottság, sajtó és a színigazgató hogyan intézik el ügyüket, de ha ama nyilatkozat említett tétele csakugyan rám, vagy a hozzám tartozóra akart vonatkozni, a gyanusítást visszautasítom.

Egyben kijelentem, hogy a D. Hir-lapban megjelent közleményt nem irtam, sem annak megírásához közvetve vagy közvetlenül hozzá nem járultam.

Debreczen, 1898. márcz. 28.

Bereczky Lajos.

Közgyűlések napja.

Budapest, márczius 28.

A helyi vasut közgyűlése.

A Debreczeni Helyi Vasut részvénytársaság d. e. 9 órakor tartotta 11. évi közgyűlését a városháza nagytermében. **Szepessy** Antal elnökle mellett 26 részvényes volt jelen 712 részvény-nyel, 632 szavazatra jogosítva — Az 1897. évi mérleget és zárszámadásokat kísérő igazgatósági jelentés szerint a vállalat bevétele 79745 frt 44 kr, kiadása 58304 frt 3 kr. volt; így a tiszta nyereség 21441 frt 41 kr, mely kevesebb mint az 1896. évi eredmény, amit a személyforgalom és a teher-áru szállítás nagy mértékű csökkenése okozott. A vonatok a múlt évben az 1356 bérletjegy tulajdonosain és 9 különvonat utasain kívül 475175 személyt szállítottak. A teherszállítás pedig 731028 m. mázsát tett.

A 21441 frt 41 kr. nyereséget következőleg javasolja felosztatni az igazgatóság: 1. Osztalékul fizetessék apr. 1-től kezdve minden részvényre 5 frt (fél részvényre 2 frt 50 kr. = 15000 frt, igazgatósági jutalékul = 495'88, tartalékalapnak = 309'92, nyugdíjalapnak = 247'94, a felépítmények értékesökkenési tartalék alapjának = 1325, a gépek értékesökkenési tartalékának = 1000 frt, — 3062'67 frt pedig előre vitessék.

Az elvileg elhatározott **villamos üzem** berendezése tárgyában — miután az előmunkálatok különféle okok miatt ez ideig el nem végeztettek, — az igazgatóságnak nem volt jelenteni valója.

A közgyűlés a felügyelő-bizottság jelentésének is meghallgatása után a jelentést és az abban foglalt javaslatokat, a mérleget és zárszámadást elfogadta s a felmentést megadta.

Az igazgatóságból sor szerint kilépett **Kardos** László 585 és **Holländer** Gyula 547 szavazattal újra megválasztattak.

Az „István“ malom közgyűlése.

Az „István“ gőzmalom részvénytársaság a kereskedelmi akadémia dísztermében tartotta gyűlését. Az elnöki széket **Sesztina** Lajos foglalta el. Jelen volt 37 részvényes 947 részvény-nyel és 533 szavazattal.

Az igazgatóság a múlt évi általános rossz termés miatt, mely a buza árának rohamos és nagy-mértékű hullámzását és

a liszt-üzlet szomorú pangását idézte elő, kénytelen volt az őrlést redukálni, amit a tultermelés meggátolása céljából közösen határoztak el a magyarországi malmok. E kényszer-intézkedés még fokozta az addig is drága gyártási költségeket és csökkentette a nyereséget.

A körülményekhez képest az 1897. évi haszoneredmény mégis kielégítőnek tekinthető, noha sokkal kevesebb, mint bármelyik közelebbi esztendő volt.

A malom múlt évi összes nyers jövedelme 355361 frt volt. A vagyon teher mérleg végösszege 2.26348 frt. Csupán a gép-felszerelés értéke 731890 frt. Az alap-tőke 370000 frt, a különféle tartalékok 823843 frtot tesznek.

A közgyűlés, miután a felügyelő-bizottság jelentését is meghallgatta, a javaslatokat, zárszámadást, mérleget elfogadta, a felementvényt a Koszorus Lajos által indítványzott köszönet és elismerés kifejezése mellett megadta.

Végül a kilépő igazgatósági tagok helyét töltötték be. Megválasztottak igazgatósági tagokká: **Sesztina** Lajos és **Szepessy** Antal. Felügyelő bizottsági tagokká: **Dalmy** Kálmán, **Simonffy** Emil, **Lukács** Ármin. Póttagokká: ifj. **Csanak** József és **Kernhoffer** József.

Az ág. ev. presbiterium gyűlése.

Néhány fontos ügy elintézése végett gyűlést tartott tegnap az ág. ev. egyház-tanács is, **Materni** Lajos főesperes és **Weszter** István felügyelő kettős elnöklése mellett. Az ápril 14. 15. napjain Miskolcson tartandó kerületi közgyűlést megelőző esperességi közgyűlésre, amely márczius 29. és 30-án lesz Nyiregyházán, képviselőül megválasztottak: **Forgács** Károly, dr. **Horvay** Róbert és **Csatay** Gyula. Az említett kerületi közgyűlésen fogják elrendelni a szavazást **Péchy** Tamás kerületi felügyelő helyének betöltése végett. Az egyház 1897. évi és számvevőileg felülvizsgált számadásai rendben találtattak s a felmentvény pénztárnoknak és jegyzőnek köszönettel megadatott.

A tanítói korpótlékok és néhány más ügy elintézése után a gyűlés déli 1 órakor ért véget.

A faáru-raktár szövetkezet közgyűlése.

Ötödik évi közgyűlését tartotta tegnap a debreczeni faáru-raktár szövetkezet **Rösler** Richárd mérnök elnöklése mellett. Jelen volt 30 rész jegy tulajdonos 574 rész jegy képviselőben 136 szavazattal

Az igazgatóság jelentése fokozatos fejlődésről és szép eredményről számolt be. A nyers jövedelem 22031 frt 14 kr, a tiszta haszon pedig 6265 frt 14 kr. Fontos határozata volt a közgyűlésnek, melylyel megbizta az igazgatóságot, hogy tervezetet készítsen a szövetkezetnek **részvénytársasággá átalakítása** iránt s azt terjessze rendkívüli közgyűlés elé. — A kilépett igazgatósági tagok: **Hegedüs** István, **Killer** Ede, **Szabó** Dániel és **Tóth** Béla újra megválasztottak.

Az „Iparos-kör“ közgyűlése.

Az Iparos-kör tegnap tartotta redesi évi közgyűlését saját helyiségében. A gyűlésen számos tag jelent meg. Első tárgy az elmúlt év eredményéről szerkesztett jelentés felolvasás volt, melyben **Vetéssy** Béla, a kör titkára panaszosan emlékezik meg, hogy mily sok nehézségbe ütközött, hogy a kör tagjainak a száma az iparosok nagy számához képest jobban szaporodjék.

A mi a múlt év számadását illeti, a számvizsgáló bizottság jelentése szerint az 1896. évi maradvány 200 frt 63 kr, az évi bevétel 1267 frt 22 kr; összesen 1487 frt 85 kr. Kiadás 1216 frt 68 kr. s a maradvány 271 frt 17 kr. A kör vagyona 1481 frt és 85 kr.

A jegyzőkönyv s a számvizsgáló bi-

zottság jelentésének felolvasása és a felmentvény megadása után az 1898. ik évi költségvetés megállapítása, ez után pedig a tisztikar megválasztása következett. Megválasztottak, és pedig egyhangulag: Elnökké: Serly Ede, kinek eddigi buzgó és odaadó működéséért a kör jegyzőkönyvi köszönetet is szavazott, alelnökök: Rösztler Richárd és Jobbágy Imre titkár: Vetéssy Béla, péuztárnok: Szedlák József jegyző: Komlóssy Miklós, könyvtárnok: Müller Béla, ügyész: Vadon Sándor és gazda Bisutka Gábor. Végül megalakították a választmányt is.

A Tisztviselő Segélyző egyesület közgyűlése.

A Tisztviselő Segélyző egyesület tegnap d. e. 11 órakor *Simonffy* Imre kir. tanácsos, polgármester elnöke alatt közgyűlést tartott, melyen megjelentek:

Lengyel Imre alelnök, Harnath Gergely igazgató, Zichermann Gyula titkár, Pápay János, Kubay Lajos, Babó Miklós, Steinacker Sándor, Csath Zsigmond, Oláh Károly, Fábian Lajos Mór, Papp Lajos, Szilágyi Samu, Harsányi Gusztáv, Medgyesi Ferencz, Gergely Antal és Potomesik Ignác tagok. Elnök megnyitja a 18-ikközgyűlést s felkéri *Zichermann* Mór a jegyzőkönyv vezetésére.

A közgyűlés első tárgya volt az igazgatóság évi jelentésének felolvasása. A tartalmat és nagy gonddal kiállított jelentésből megjegyezzük itt, hogy az egyesület vagyoni állapot 9988 frt 54 kr. Előlegül kiadatott 7780 frt 91 kr. Igazgatósági költség 41 frt.

Az igazgatói jelentéssel kapcsolatban Lengyel Imre, az egyesület buzgó, tevékeny alelnöke, a töle megszokott eloquentiával sajnálattal jelenti, hogy bár felszólította az összes tisztviselőket az egyesület köteleibe való lépésre, a felszólításnak csak igen csekély eredménye lett, minek oka bizonyára az egyesület iránti közönyösségekben keresendő. Pedig az egyesület minden lehető elkövet tagjai érdekében.

Melegen ajánlja hát az egyesület tagjai figyelmébe, hogy az egyesület felvirágoztatása érdekében személyesen is igyekezzenek szaporítani — az egyesület humánus céljának megmagyarazásával — a tagok számát.

A kilépett igazgatósági tag helyébe szavazattöbbséggel beválasztottak: *Csath* Zsigmond, *Babó* Miklós, *Beczer* Frigyes, *Pápai* János, *Oláh* Károly és *Balogh* Imre. Póttagokul választottak: *Gergely* Antal, *Steinacker* Sándor, *Medgyesi* Ferencz, *Potomesik* Ignác és *Hajdu* Gyula.

Elnöklő Lengyel Imre ezután az egyesület tagjaihoz intézett szíves jókívánásokkal a közgyűlést berekesztette.

Vita-ülés.

— A kollegiumi ifjuság a protestáns kongrua ellen. —

A főiskolai hittanszaki önképzőkör vasárnap d. e. 10 órakor tartotta megszokott vitaülését nagy érdeklődés mellett. A vitakérdés az volt, vajjon a lelkesek segélyezése összeegyeztethető-e magyar ref. egyházunk autonómiájával? Az igenleges oldal vitatója *Virágos* Sándor 3 th. a teljes meggyőződés hangján igyekezett kimutatni, hogy a magyarságnak egyik legfőbb terjesztője s így az államnak is legnagyobb szolgálatot tett már régi idő óta s tesz mai nap is a prot. papság. Az államnak tehát önmaga iránti kötelessége azt segélyezni.

Ilyen értelemben mondja ő, hogy a papok segélyezése nem sérti autonómiánkat. A Wlassics javaslata azonban nem ilyen, azt tehát ő sem fogadhatja el. A társulat azonban tudván azt a történe-

lem tanúságaiból, hogy nekünk protestánsoknak mindig a legkevesebb jutalmat adott a kormány, bármennyit szolgáltunk is neki s ezen példákából biztosan tudván azt is, hogy a kormány jövőben is ha ad valamit, ugyanannyit, vagy tán még többet, kér is, követel is tőlünk, amint hogy ezt Wlassics javaslata be is igazolta, arra az álláspontra helyezkedett *egyhangulag, hogy a mi kormányunknak segélyezése nem egyeztethető össze autonómiánkkal*, mert ha ad is valamit, szabad, önkormányzati jogunkat nagyon is megcsorbítja. A nemleges oldal vitatója különben *Vass Jenő* 4 th. volt, aki nemes tüzzel és lelkes bátorsággal bírálta a kongrua javaslat minden pontját.

A kereskedelmi betegsegélyző egyesület

tegnap d. u. 3 órakor tartotta ötödik rendes közgyűlést *Mayer* Emil gözmalmi igazgató elnöke alatt. A tagok csekély részvéte miatt ezen gyűlés már másodszer volt összehívva és így tekintet nélkül a megjelentek számára határozat-képes volt.

A közgyűlés tudomásul vette az igazgatósági jelentést.

Ezután következett az igazgatóság kiegészítése, rendes tagul *Dávid* Jakab ezenkívül 6 póttag választott.

A felügyelő bizottság tagjai *Szabó* Zsigmond, *Márkus* Miksa, póttag *Márton* Gyula, az alkalmazottak közül is 4 rendes 2 póttag választott.

Az önálló munkások temetkezési egyesületének

tegnap délelőtt számolt be az előjáróság az 1897. ápril 6-tól december 31-ig terjedő idő alatti működéséről. A *Vetéssy* Mihály jegyző által készített és felolvasott jelentéseket, kimutatás és mérleg számlát a közgyűlés elfogadta, a felmentvényt az elnökségnek, mint a bizottságnak megadta. Megválasztottak: Elnöknek *Nagy* János, alelnöknek *Szabó* József, ellenőrnek *Madarász* Ferencz, jegyzőnek *Vetéssy* Mihály, pénztárnoknak *Privitzer* József, felügyelőkké *Tajdi* Boros Béla, *Czobor* Károly, *Halász* József, *Monoky* Sámuel, *Kaal* József, *Komáromi* József, *Nagy* József, *Asztalos* Lajos, *Pénzes* Ferencz, *Kerékgyártó* Mihály, *Scherfer* János, *Leskó* József, *Farkas* István, *Szalay* János, *Guthán* József, *Madarász* Lajos, *Ottó* Sándor, *Palka* András, *Riskó* József, bizottsági tagokká *Szabó* János, *Szabó* Antal, *Fülöp* Sándor.

A Zion

betegsegélyző egyesület közgyűlése, a tagok csekély számmal jelenvén meg, nem volt megtartható, s azt későbbre halasztották

Értekezlet a lovagló iskola ügyében.

Szikszay Gyula és *Jabloneczay* Kálmán tudvalevőleg lovagló-iskolát akarnak felállítani. Tegnap e tárgyban értekezlet tartottak, melyen a fennállás lehetőségét beszélték meg. A szervezkedő gyűlést apr. 3-ára tűzték ki.

Törvényhatósági közgyűlés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 31-én rendes közgyűlést tart a következő érdekes és nagyfontosságú tárgysorozattal:

Polgármesteri jelentés, 1898. évi január és február hónapokról.

Tegnap küldték szét a márczius hó utolsó napján, csütörtökön d. e. 9 órakor tartandó rendes városi közgyűlésre a meghívást és a tárgysorozatot. A közgyűlés fontosabb tárgyai ezek lesznek:

A belügyminiszter ur leirata az „épitési-szabályzat” kiegészítésére 285/12765—1897 bkgy. sz. a. alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.

Ugyanannak leirata a „vidéki hus be-

hozatala” valamint annak, és a helybeli nem iparosok által vágott állatok husának elárúsítása tárgyában 26/900—1898 bkgy. sz. a. alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.

Kereskedelemügyi miniszter leirata, mely szerint a hor ellenőrző bizottságok szabályzata és ügyrende, kormányhatósági megerősítést nem igényel.

Hajduvármegye közönségének átirata az agrár-szocializmus terjedésének megakadályozása céljából a sajtó- és büntetőtörvények módosítása végett, az országgyűléshez intézett feliratának pártolása, továbbá Heves és Gömör-Kishont vármegyék átiratai ugyanezen tárgy feliratoknak hasonszemléli felirattal való támogatása iránt, tanácsai javaslattal.

Szabolcsvármegye átirata a községi jegyzői kar érdekében, a belügyminiszterhez intézett feliratának hason szellemű felirattal való támogatása iránt, tanácsai javaslattal.

Tanácsai előterjesztés az 1848-dik év 50 éves fordulójának városunkban megünneplése tárgyában.

Adópénztárnok katonai ügyosztályhoz beosztott r. fogalmazó egy városi irnok választása, esetleg ennek folytán üressedésbe jött állásoknak választás utján betöltése.

Tanácsai előterjesztés a kis-uj-utca elején levő 1757. sorszámu városi telek (az u. n. *vargaszin*) felépítése iránt.

Ugyanaz a színháznál eszközendő átalakítások tárgyában.

Ugyanaz a kisednevelők országos egyesületének alapító tagjai sorába való belépés, vagy segélyezés iránti megkeresés tárgyában.

Ugyanaz a kézimunkára nevelő országos egyesületnek pártoló tagjai sorába belépést kérő folyamodásárára.

Ugyanaz a Széchényi-utcai 1804 sorszám *Antal* (Adler)-féle házas telek megvétele iránt.

Ugyanaz a kis-uj-utca éjszaki oldalán levő 1714. sorszámu *Aron* *Miksa* féle ház megvétele iránt.

Ugyanaz a dijnokok és hajduk drágasági pótlék kérelme tárgyában.

Dr. *Balkányi* Miklós és társai indítványa a város keleti oldalán létesített új szállóskerteknek elnevezése tárgyában tanácsai javaslattal.

Ezenkívül a polgármester két hónapi, a közigazgatási bizottság egész évi és a felügyelő bizottság évnegyedi jelentései, két községi kötelekbe fölvetel, két nyugdíjaztatás, két szabadságolás iránti kérvény, egy orvosi és kilenc baba oklevél kihirdetése van napi rendre kitűzve.

Kugler Mihály felolvasása.

Kugler Mihály m. kir. államvasuti felügyelő szombat este nagyérdemű felolvasást tartott a jogász- és tisztviselői kör nagy termében. A mindvégig érdekes felolvasás egészen lekötötte a hallgatók figyelmét, mely egy pillanatra sem lankadt az egy órai felolvasás alatt:

Jelen voltak:

Urasszonyok: *Dobieczy* Sándorné, *Vass* Antalné, *Konez* Ákosné, *Kőrössy* Kálmánné. *Urak*: *Dobiecki* Sándor, *Komlóssy* Arthur, *Igyártó* Sándor, *Szell* Mór, dr. *Láng* Sándor, *Naszády* Iván, *Rottler* Béla, *Mándoki* Béla, *Materny* Lajos, *Vattay* Géza, *Suhajda* József, *Vass* Antal, *Laber* Mihály, *Géresi* Kálmán, *Szilágyi* Imre, *Szücs* Géza, dr. *Sziegmeth* Károly, *Boczán* Elemér, *Balogh* Imre, *Jaszencsák* Sándor, *Tóth* Gergely, *Steinacker* Sándor, dr. *Kerekes* L., *Pápay* János, *Oláh* Károly, *Hajdu* Gyula, *Kőrössy* Kálmán dr., *Konez* Ákos, *Majerszky* Mihály,

Molcsányi János, Sapka J. Kiss János, Harmath Gergely, Harsányi Gusztáv, Eritz Ernő, Pogány Kornél dr., Buday József, Horvay R. dr., Juhász Ignác, Lasz gallner Kálmán, Zoltai Lajos Tar Zoltán, Pálffy József, Koszorus Lajos, Balogh József, Csalay Gyula, Rácz Gyula, Tarry Károly, Bartha Jakab, Mady Imre, Görög József, Rozsnary Sándor, Simák Ottokár, Pókai József.

Hogy milyen megbecsülhetetlen kincs rejlik a debreczeni Nagyerdőben, azt csak ezután fogják tudni igazán méltányolni a debreczeniek, mikor majd a Nagyerdő adja a friss, tiszta, miázma és bacillusmentes egészséges ivóvizet a vízvezetékekkel behálózott egész városnak és mikor majd minden lakásban, műhelyben, hivatalban, koreszmában, kávéházban, táncsteremben, színházban és templomban hamisítatlan nagyerdei levegőt szívhat szegény és gazdag ember a tüdejébe, melegítve vagy lehűtve, ahogy az évszakok járása kívánja.

Ez pedig nem mese, hanem a jövő fűtési és világítási rendszerének olyan ideája, amelynek gyakorlati kivihetőségében nem lehet kételkednünk, ha meggondoljuk, hogy száz évvel ezelőtt élt szép-apánk álmodni sem mertek a villamosság és delezesség csodálatos találmányairól.

Kugler Mihály m. á. v. felügyelő, főmérnök, a debreczeni társas életnek nemrég még egyik legnépszerűbb vezetője, tegnap este fölötté érdekes előadást tartott a Jogász és tisztviselői körben a *Tisztviselő levegője otthon és a hivatalban* cím alatt. A körtagjai szép számmal jelentek meg s hölgyek is többen voltak jelen, kiket — valamint a felolvasó vendéget lovag *Dobiecki Sándor* a kör alelnöke üdvözölt.

Kugler Mihály hallgatósága feszült figyelmével élénk tetszése mellett ecsetelte a tiszta levegőnek és a kifogástalanul szellőztethető és fűthető lakásoknak, hivataloknak az egészségre roppant fontosságát, felsorolta és bírálta az összes ismert fűtési és szellőztetési eszközök és rendszereket s arra az eredményre jutott, hogy ezek egyike sem felel meg a tökéletes fűtés és szellőztetés ideáljának, már pedig a tiszta és jó levegő ép oly nélkülözhetetlen a tudónak, mint a kenyér a gyomornak s éppen ezért a szocializmus nem csupán kenyérkérdés, hanem tudókérdés is.

Végül megismertette hallgatóságát az ő találmányával, az *Eolus*-sal, melyet nemrég a budapesti mérnök és építész egyetben is bemutatott. Ennek segítségével nagy távolságról is lehet a tiszta üde levegőt a városokba, házakba hűtve vagy fűtve szállítani. Tehát Debreczen az ibolya illatu Nagyerdőről látható el levegővel. Felolvasó abban a reményben van s más szakértők is úgy nyilatkoztak, hogy ez a rendszer a jövő és a XX. század közepén a mostani kályhákat már csak a muzeumokban fogják mutogatni.

Az élvezetes felolvasásért *Dobiecki Sándor* mondott köszönetet, kívánván, hogy Kugler Mihály találmányának gyümölcse idő előtt megérjen és a feltaláló mint parfüm szállító szabad bejárását gyakorolhasson a legszebb hölgyek boudoirjaiba is. Az előadást vidám társasvacsora követte.

A felköszöntők sorát *Géressy Kálmán* nyitotta meg, ki Kugler Mihályt éltette, *Dobiecki Sándor Molcsányi János* alkalmi poemáját olvasta fel, mely *Szigmeth Károlyt* élteti, *Molcsányi János Eritz Ernőt* rögtönzött tréfás versben, *Harsányi Gusztáv* a felolvasáson jelen levő hölgyeket, *Géressy* tréfás verszetben *Harsányit* és *Molcsányit* éltette. Kugler Mihály a sajtóra és annak jelenlevő képviselőjére *Koncz Ákosra* és nejeire üritett poharat, *Koncz Ákos* szép beszéddel válaszolt, *Kugler Mihályt* és családját köszöntvén fel.

CSARNOK.

Lakodalom után.

— Olasz novella. —

Irta: Neora. 17.

II.

Barátom. Igaz, barátomnak szólítom, most már vissza nem vehetem a szívemet, mely egészen öné, de szeret-e ön is? A levele olyan kimért és hideg volt. Oh ne vegye rossz néven, Albert, kedves Albert, nem akarok terhére lenni az én igényemmel. De az a tudat, hogy ön engem szeret, úgy boldogít.

A család, melynél lakom, nem tud betelni az ön dicséretével. Oh ha tudná, hogy az minő jól esik. Nem köthetne ismeretséget az én házigazdám családjával? Így aztán gyakrabban találkozhatnánk.

Tudom, hogy nem vagyok méltó önhöz, hogy ön sokkal többet érdemel, mint egy szegény tanítónő szerelmét, de én önnek mindent adok, a mim van, mindent, mindent, oh én álmom.

(A vége hiányzott.)

III.

Szeretett Albert. Miért nem ír? Álmatlan éjszakát töltöttem, a szememet se tudtam behunyni. Féltilenkettkor hallottam önt arra menni a barátjaival. Ön hangosan nevetett és nem tudom miért, de ez a nevetés mint baltacsapás sújtotta a szívemet.

Gondol-e reám? Irjon rögtön egy szót, egy sort.

Elvira.

Esdve kérem, rögtön, rögtön.

IV.

Albert, megőrülök. Teljes nyolez nap óta egy árva szót sem. Tudom, hogy ön itthon van, láttam önt tegnap, mikor misére mentem. Ön messze volt tőlem, de én ráismertem és ön nem érezte közellétemet. Ezt a nyolez napot az ablaknál töltöttem a levelét várva. Így éltem át ezt az időt. Haragszik tán, mert nem adhatam még meg a kért légyottot. De hogy tehettem volna. Hisz ha az utcán egymással látnának, rögtön megtudná az egész város és vidéke, sok a gonosz nyelv. Mért nem jön el hozzám? Gondolkozni fogok azon, hogy találhatnék utakat, módokat, hogy együtt lehessünk legalább egy pár percig.

(Ennek a levélnek is hiányzott a vége.)

V.

Oh Albert, minő váratlan öröm. Láthatom önt, megszoríthatom a kezét, hallom a szavát, egy levegőt szívhatok önrel. Oh minő gyönyörteli nap volt a tegnapi. Mindig visszagondolok rá, ha dolgozom, ha tanítok, ha sétálok, ha alszom, különösen ha alszom, mert az álmom nem egyéb, mint önrel való hosszú beszélgetés.

Ne mondja, hogy tulzott vagyok, az bánt. Ugy fejezem ki a szerelmemet, mint a hogy érzem, de őszintén szeretem, egész szívvel, egész lélekkel. Ön nem ígért semmit és én nem is várok semmit, csak azt, hogy szerethessem. Tudom, hogy igaz szerelmem győzedelmeskedni fog szíve hidegségén. Érzek magamban elég bátorságot arra, hogy minden akadályt legyőzzek. Mutasson egy célt és bár idő, sors és emberek elválasztanak tőle, mindennek daczára el fogom érní, az ön szerelmeért.

Albert! fogadja e két ibolyát, melyeket hajam egy szálával kötöttem össze és szívemen hordoztam, hogy az ön szívében nyugodjanak, mint a hogy én szeretnék azon pihenni.

Egészen az öné

Elvira.

A két ibolya ott volt még a levél egy sarkához erősítve, a hajszál eltűnt.

(Folyt. köv.)

Ingatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál.

1. Kis József és neje Szalay Juliánna Öndödi földjeiket megveszik Tolvaj József és neje Fekete Juliánna 2500 frtéért.

2. Simon József és neje Major Sára nyilutezai 3600 sorszámú házastelküket megzik Muravai Ferenczné és özv. Kabai Sándorné 1200 frtéért.

3. Bemcsi Gábor és neje Major Zsuzánna nagy cseréi 15 hold 378 öl területű kaszálójukat megveszik Horvát András és neje Kiss Sára 3000 frtéért.

4. Horváth János fencsikai kaszáló birtokát megveszik Kiss Mihály és neje Kiss Sára 3000 frtéért.

5. Özv. Kovács Istánné és társai tulajdonát tevő 3285 sorszámú házat megveszi Lusztig Hermína 3000 frtéért.

6. Feldmann Gyula és neje megveszik özv. Kiss Imréné Balogh Juliánna Kis Károly és Kis Bertalau tulajdonát tevő 1671 sorszámú házat s öndödi földjét 5000 frtéért.

7. Nagy Bálintné Fekete Nária 2939 sorszámú házat megveszi Matkó Mihály 1350 frtéért.

8. özv. Szatmári Bálintné és társai tulajdonát tevő 9 hold 600 □ öl területű öndödi földet megveszik Kaszás Imre és neje Szalai Erzsébet 3000 frtéért.

9. Böszörményi Mária Balogh Istánné sesta kerti szőlőjét megveszik Weichinger Károly és neje Müller Ottilia 4500 frtéért.

10. özv. Szabó Józsefné Seres Juliánna 3605 sorszámú házat megveszik Seres Mihály és neje Kovács Juliánna 2400 frtéért.

(Vége köv.)

Henneberg-selyem

csak akkor valódi ha közvetlen gyáraimból rendelik.

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban. stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben (os. és kir. udvari szállító.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 177. Páros bérlet 136.

Ma hétfőn, 1898. márcz. 28-án:

„1848.“ Hadak utja.

Látványos történeti színmű 8 képben.

Holnap kedden, márczius 29-én:

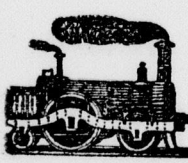
Folt, a mely tisztit.

Dráma 4 felvonásban.

Bérekcsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napssámra.		
Régcs napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-6 óráig	9	2
II. Órassámra.		
Fél órára	40	30
Háromnegyed órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
As utolsó órára tul félórára vagy kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sermpóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végzettség a templomban történik	2	1
A temetőbe ki és vissza	120	80
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	60	40
A színházba menet	80	60
A színházról jövet	60	40
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskaival	50	30
Éjjel menet vagy jövet kézi táskaival	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab máha után 10 kr. jár.		
A körölyöző vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszgyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdő fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külöb barom- és lóvásártörre oda és vissza egy órai várakozással	120	90
Minden következő órára	40	30
A katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítanak.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. október hó 1-től — Egyeséges vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.tól.)			
Debreczenből indul	Vonat	Érkezik	
P.-Ladány*	12.— délután	Vegyevonattal	1.23 délután
P.-Ladány	3.48 délután	Tv. sz. sz.	6.24 délután
P.-Ladány	8.15 este	Személyvonattal	9.45 este
Budapest	8.53 reggel	Gyorsvonattal	1.50 délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonattal	8.10 este
Budapest	10.37 este	Személyvonattal	5.45 reggel
Debreczen—M.-Sziget			
Szatmár	5.23 reggel	Személyvonattal	1.— délután
M.-Sziget	3.06 reggel	Személyvonattal	9.50 délután
M.-Sziget	4.07 délután	Személyvonattal	11.— este
M.-Sziget	6.59 délután	Gyorsvonattal	11.40 este
M.-Sziget	7.58 este	Tv. sz. sz.	8.08 reggel
Debreczen—Szerencs			
Szerencs	8.25 reggel	Személyvonattal	11.26 délután
Szerencs	4.02 délután	Személyvonattal	7.07 délután
Szerencs	8.10 este	Személyvonattal	11.— este
Debreczen—Füzes Abony			
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyevonattal	10.24 délután
Füzes-Abony**	4.12 délután	Vegyevonattal	7.56 délután
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes			
N.-Léta—Vértes	8.36 reggel	Vegyevonattal	10.46 délután
N.-Léta—Vértes	4.17 délután	Vegyevonattal	6.20 délután
Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök			
B.-Szt-Mihály	5.23 reggel	Vegyevonattal	8.58 reggel
B.-Szt-Mihály	8.54 délután	Vegyevonattal	6.83 délután

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füze

Budapest—Debreczen			
Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul	onnan
P.-Ladány	7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.12 reggel
P.-Ladány	5.16 reggel	Személyvonattal	4.08 reggel
Budapest	8.47 délután	Gyorsvonattal	9.16 este
Budapest	6.54 délután	Személyvonattal	8.40 délután
Budapest	2.40 éjjel	Gyorsvonattal	2.16 délután
Budapest	2.40 éjjel	Személyvonattal	7.06 este
M.-Sziget—Debreczen			
M.-Sziget**	7.58 reggel	Személyvonattal	4.— reggel
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonattal	6.— reggel
M.-Sziget	6.58 délután	Személyvonattal	1.26 délután
M.-Sziget	8.43 este	Gyorsvonattal	4.— délután
M.-Sziget	10.22 este	Személyvonattal	3.58 délután
Szerencs—Debreczen			
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonattal	5.— reggel
Szerencs	12.21 délután	Személyvonattal	9.07 délután
Szerencs	7.50 este	Személyvonattal	5.18 délután
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen			
N.-Léta—Vértes	7.25 reggel	Vegyevonattal	5.26 reggel
N.-Léta—Vértes	3.18 délután	Vegyevonattal	1.06 délután
Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen			
B.-Szt-Mihály	8.17 reggel	Vegyevonattal	5.26 reggel
B.-Szt-Mihály	6.41 este	Vegyevonattal	8.27 délután
Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyevonattal	4.18 reggel
Füzes-Abony	5.32 délután	Vegyevonattal	11.25 délután
F.-Abony**	7.47 este	Vegyevonattal	5.22 délután

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szatmárról.
*** Csak Ób.-Kécsig.

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.
Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Köhögés
és rekedtség ellen legjobb a RÉTHY-féle PEMETEFÜ CZUKORKA. Kapható minden gyógyszerárban
Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal bérmentve küld a Sas gyógyszerár B.-Csabán. Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén ezen aláírás látható.

Rethy Béla
194-10-8

Megérkeztek

a tavaszi idényre a legújabb bel- és külföldi

Női divat

ruhaszövetek

s nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos Fiai

cégnél Debreczen, Rózsa-tér.

Beocsini, Portlandt, Román cement

és kőbányai disztégla gyári raktár.

Zsákonkénti és vagononkénti eladás. — Elismert legjobb cement. Csapó-, Kis-Szappanos-utca 407.

Stegmüller Árpád

építésznél. 262-15-4

Benjámín Károly

szobafestő és fénymázoló Debreczen, Késes-utca 3529.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség valamint, az építő mester urak tudomására adni, hogy a tavaszi idényre a szobafestések legújabb és legdivatosabb mintáit megkaptam. Megbízásokat a legdiszesebb kivitelűtől a legegyszerűbbekig legjutányosabb árak mellett ugy helyben mint vidékre elvállalok. A nagyérdemű közönség sok évek óta tapasztalt pártfogását megköszönve ajánlom szolgálatomat továbbra is tisztelettel

Benjámín Károly szobafestő és fénymázoló.

Egy csepp

a zsebkendőre elég, hogy annak napokra a legfinomabb természetes, frissen szedett

Rhein-Weilohen

(Rajnai ibolya)

kedves illatát adja. Valódián csak

Ferd. Mülhens

Köln a. Rh. Glockengasse Nr. 4 7ll. gyrtja. Minden jobb illatszertésben kapható.

